

Księga Sędziów

Глава 1

1. І сталося, що після смерти Ісуса запитали Ізраїльські сини Господа, кажучи: Хто з нас піде вождем до хананея щоб воювати проти нього. 2. І сказав Господь: Юда піде, ось дав Я землю йому в руки. 3. І сказав Юда до свого брата Симеона: Піди зі мною в моє насліддя, і воюватимемо проти хананея, і піду і я з тобою в твоє насліддя. І Симеон пішов з ним. 4. І пішов Юда і дав Господь ханаея і ферезея йому в руки, і побив їх у Везеку, десять тисяч мужів, 5. і знайшли Адонівезека в Везеку і воювали проти нього і побили хананея і ферезея 6. і втік Адонівезек, і гналися за ним і схопили його і відрубали кінцівки його рук і його ніг. 7. І сказав Адонівезек: Сімдесять царів з відрубаними кінцівками їхніх рук і їхніх ніг збирали (їжу) під моїм столом. Отже, так як зробив я, так віддав мені Бог. І повели його до Єрусалиму і там помер. 8. І сини Юди воювали проти Єрусалиму і взяли його і побили його лезом меча і місто спалили огнем. 9. І після цього сини Юди зійшлися воювати проти хананея, що жив в горах і на півдні і на рівнині. 10. І пішов Юда проти хананея, що жив в Хевроні, і вийшов Хеврон напроти. А раніше ім'я Хеврона було Каріатарвоксефер. І він побив Сесія і Ахімана і Толмія, з роду Енака. 11. І пішли звідти до тих, що жили в Давірі. І раніше ім'я Давіра було Місто Писарів. 12. І сказав Халев: Хто лиш побє Місто Писарів і забере його, дам йому Асхану мою дочку за жінку. 13. І забрав його Готоніїл син Кенеза молодший брат Халева, і дав йому Асхану свою дочку за жінку. 14. І сталося, коли вона входила і він намовив її просити в свого батька поле, і бурмотіла вона на осляті і закричала з осляті: До південної землі ти мене віддав. І сказав їй Халев: Що тобі є? 15. І сказала йому Асха: Дай мені благословення, бо ти мене віддав до південної землі, і даси мені віно води. І дав їй Халев за її серцем віно верхніх і віно нижніх (джерел). 16. І сини Йовава сина Кінея Мойсейового тестя пішли з міста фініків до синів Юди до пустині, що є на півдні при виході Арада, і пішов і замешкав з народом. 17. І пішов Юда з своїм братом Симеоном і побили хананея, що жив в Сефеті, і прокляли його і вигубили його і назвали ім'я міста: Згуба. 18. І не унаслідив Юда Газу і її околиці і Аскалона і його околиці і Аккарона і його околиці і Азота і його околиці. 19. І був Господь з Юдою і унаслідив гору, бо не міг унаслідити тих, що жили на рівнині, бо Рихав протиставився на ній. 20. І дав Халевові Хеврон, так як сказав Мойсей. І унаслідив там три міста і вигнав звідти трьох синів Енака. 21. І євусея, що жив в Єрусалимі, не вигнали сини Веніямина, і жив євусей з синами Веніямина аж до цього дня. 22. І пішли сини Йосифа і вони до Ветилія і Юда з ними. 23. І отаборився дім Ізраїля коло Ветилія. А раніше ім'я міста було Луза. 24. І побачили сторожі чоловіка, що виходив з міста, і схопили його і сказали йому: Покажи нам вхід до міста, і вчинемо з тобою милосердя. 25. І показав їм вхід до міста, і побили місто лезом меча, а чоловіка і його рід відпустили. 26. І пішов чоловік до землі хеттіїмів і збудував там місто і назвав ім'я його Луза: це

імя його аж до цього дня. **27.** І не унаслідив Манассія Ветсан, що є місто скитів, ані її дочірних, ані її околиці, ані Ектанаад і її дочірні, ані тих, що жили в Дорі, і її дочірні і тих, що жили в Валаамі, і її дочірні і тих, що жили в Магедоні, і її дочірні, ані тих, що жили в Євламі, ані її дочірні. І почав Хананей жити в цій землі. **28.** І сталося, коли сильним став Ізраїль, і зробив хананея данинником, і виганяючи не вигнав його. **29.** І Ефраїм не вигнав хананея, що жив в Газері, і жив хананей посеред нього в Газері і був данинником. **30.** І Завулон не вигнав тих, що жили в Кедроні, і тих, що жили в Енаалі. І жив Хананей посеред нього і був данинником. **31.** І Асир не вигнав тих, що жили в Акхоні, і були йому данинниками, і тих, що жили в Дорі, і тих, що жили в Сідоні і тих, що жили в Аалафі і в Ахазіві і в Хелві і Афеку і в Роові. **32.** І жив Асир посеред хананея, що жив в землі, бо не зміг його вигнати. **33.** І Нефталім не вигнав тих, що жили в Ветсамусі ані тих, що жили в Ветенеті, і жив Ізраїль посеред хананея, що жив у землі. А ті, що жили в Ветсамусі і в Ветенеті були їм данинниками. **34.** І вигнав Аморрей синів Дана на гору, бо не дав йому зійти до долини. **35.** І почав Аморрей жити в горі Мурсінона, де ведмеді і лиси. І затяжіла рука хати Йосифа на аморреєві, і став данинником. **36.** І границя Аморея: Ідумей вгорі над Акравіном на Камені і вище.

Глава 2

1. І пішов господний ангел з Галгала до Клавтмони (Місця плачу) і до Ветилю і до дому Ізраїля і сказав до них: Господь, Господь вивів нас з Єгипту і ввів нас до землі, яку клявся вашим батькам дати вам, і сказав вам: Не знищу мого завіта, що з вами, до віку. **2.** І ви не завіщаєте завіта з тими, що живуть на цій землі, ані їхнім богам не поклонитесь, але знищите їхні різблення і розібете їхні жертівники. І ви не послухалися мого голосу, томущо ви це вчинили. **3.** і Я сказав: Не додам переселити нарід, про який сказав Я, що винищу їх з перед вашого лиця, і будуть вам клопотами, і їхні боги будуть вам на спотикання. **4.** І сталося, як сказав господний ангел ці слова до всього Ізраїля, і підняв нарід свій голос і заплакав. **5.** Через це прозвано імя того місця Плач. І там принесли жертву Господеві. **6.** І відіслав Ісус нарід, і пішли Ізраїльські сини кожний до свого дому і до свого насліддя, щоб унаслідити землю. **7.** І нарід послужив Господеві всі дні Ісуса і всі дні старшин, які довго жили з Ісусом, які пізнали кожне велике господне діло, яке Він зробив для Ізраїля. **8.** І помер Ісус господний раб, син Навина, син стодесять літний. **9.** І поховали його в горі його насліддя в Тамнатарі в горі Ефраїма з півночі гори Гааси. **10.** І весь той рід переставилися до їхніх батьків, і після них повстав інший рід, вони не пізнали Господа і діло, яке Він вчинив для Ізраїля. **11.** Й ізраїльські сини зробили погане перед Господом і послужили Ваалам. **12.** І оставили Господа Бога їхніх батьків, який вивів їх з єгипетської землі і пішли за іншими богами, за богами народів, що довкруги них, і поклонилися їм і розгнівили Господа, **13.** і оставили Господа і послужили Ваалові і Астартам. **14.** І Господь розгнівався гнівом на Ізраїля і видав їх в руки

грабіжників і ограбили їх. І віддав їх в руки їхніх ворогів довкруги, і не змогли встоятися перед лицем своїх ворогів, **15.** в усьому, в чому зло вчинили, і господня рука була їм на зло, так як сказав Господь, і так як поклявся Господь, і дуже їх пригнобив. **16.** І підняв їм Господь суддів і спас їх з руки тих, що їх грабили. **17.** І не послушалися своїх суддів, бо розпустували за іншими богами і поклонилися їм і розгнівили Господа. І швидко звернули з дороги, по якій ходили їхні батьки, щоб слухатися Господних заповідей, не вчинили так. **18.** І коли Господь підняв їм суддів, і Господь був з суддею і спас їх з руки їхніх ворогів всі дні судді, бо Господь змилювався над їхнім стогоном перед лицем тих, що їх грабували і зло їм чинили. **19.** І ставалося, що коли помер суддя, і повернулися і знову псувалися більше від їхніх батьків, щоб ходити за їхніми богами, щоб служити їм і поклонитися їм. Не позбулися своїх звичок і не відступили від своєї поганої дороги. **20.** І розгнівався гнівом Господь на Ізраїля і сказав: Томущо цей нарід оставив мій завіт, який Я заповів їхнім батькам, і не послушалися мого голосу, **21.** і Я не додам вигнати з перед їхнього лица мужа з народів, які оставив Ісус і залишив, **22.** щоб випробувати ними Ізраїля, чи зберігатимуть господню дорогу, щоб ходити по ній, так як стереглися їхні батьки, чи ні. **23.** І Господь оставив ці народи, щоб не вигнати їх швидко, і не видав їх в руку Ісуса.

Глава 3

1. І ці народи оставив Ісус, щоб ними випробувати Ізраїля, всіх що не знали всіх ханаанських воєн, **2.** хіба через роди ізраїльських синів, щоб навчити їх воювати, тільки ті, що перед ними не пізнали їх. **3.** Пять володінь чужинців і кожного хананея і сідонця і евея, що живе в Лівані від гори Валаермона до Ловоімата. **4.** І сталося, що як випробовував ними Ізраїля, щоб пізнати чи послухаються господних заповідей, які заповів їхнім батькам рукою Мойсея, **5.** і поселилися ізраїльські сини посеред хананея і хеттея і аморрея і ферезея і евея і євусея **6.** і взяли собі за жінок їхні дочки і своїх дочок дали їхнім синам і послужили їхнім богам. **7.** Й ізраїльські сини вчинили погане перед Господом і забули про Господа Бога свого і послужили Ваалам і в гаях. **8.** І Господь розгнівався гнівом на Ізраїля і передав їх в руки Хусарсатома царя Сирії річок, і послужили йому вісім літ. **9.** Й ізраїльські сини закричали до Господа, і Господь підняв спасителя Ізраїлеві, і він спас їх, Готоніїла сина Кенеза молодшого його брата Халева, і послухав його. **10.** І господний дух був на ньому, і судив Ізраїлеві і вийшов на війну. І Господь передав в його руку Хусарсатома царя Сирії, і його рука скріпилася на Хусарсатома. **11.** І земля відпочила п'ятдесят літ. І помер Готоніїл син Кенеза. **12.** І додали ізраїльські сини чинити погане перед Господом. І Господь скріпив Еглома моавського царя проти Ізраїля, томущо вони вчинили погане перед Господом. **13.** І він зібрав до себе всіх синів Аммона і Амалика і пішов і побив Ізраїля і унаследив місто Фініків. **14.** І послужили ізраїльські сини Егломові моавському цареві вісімнадцять літ. **15.** Й ізраїльські сини закричали до Господа. І підняв їм Господь спасителя Аода сина Гири сина Єменія, мужа, що

однаково володіє двома руками. І післали ізраїльські сини дари його рукою Егломові моавському цареві. **16.** І Аод зробив собі двосічного ножа в долоню довжини, і підперезався ним під плащем своїм на правім бедрі. **17.** І він приніс дари Егломові Моавському цареві. І Еглом муж дуже шляхетний. **18.** І сталося коли закінчив Аод приносити дари, і відіслав тих, що несли дари, **19.** і Еглон відвернувся від ідолів, що коло Галгала, і сказав Аод: В мене таємне слово до тебе, царю. І Еглом сказав всім: Геть. І вийшли від нього всі, що стояли при ньому. **20.** І Аод ввійшов до нього і він сів в своєму горішньому літньому покою сам. І сказав Аод: У мене слово від Бога до тебе, царю. І встав Еглом з престола близько до нього. **21.** І сталося, що як тільки він встав, Аод витягнув свою праву руку і взяв ножа з свого правого стегна і всунув його в живіт Еглома, **22.** і всунув і держак за лезом, і сало закрилося за ножом, бо не витягнув ножа з його живота. **23.** І вийшов Аод до передпокою і замкнув двері горішньої кімнати за собою і зачинив. **24.** І він вийшов. І ввійшли його раби і побачили і ось двері горішнього покою замкнені, і сказали: Чи часом не сидить на горнці, щоб видалити відходи? **25.** І встидалися, і ось не було нікого, хто відкрив би двері горішнього покою. І взяли ключ і відкрили, і ось їхній пан лежить на землі мертвий. **26.** І Аод спасся, поки були в замішанні, і не було нікого, хто зайнявся б ним. І він пройшов ідолів і спасся в Сейроті. **27.** І сталося коли пішов, і затрубів рогом в горі Ефраїма, і зійшли з ним ізраїльські сини, і він перед ними. **28.** І сказав до них: Ідіть за мною, бо Господь Бог передав ваших ворогів - Моава в вашу руку. І зійшли за ним і захопили переходи моавського Йордану і не дали мужеві перейти. **29.** І вибили з Моава в тому часі, яких десять тисяч мужів, всіх вояків, що в них, і всякого військового мужа, і не спасся муж. **30.** І завстиджений був Моав в тому дні рукою Ізраїля, і спочила земля вісімдесят літ, і судив їм Аод доки не помер. **31.** І після цього встав Самегар син Аната і побив чужинців до шістьсот мужів за вийнятком телят волів. І він спас Ізраїля.

Глава 5

1. І додали ізраїльські сини чинити зло перед Господом. **2.** І Господь віддав їх в руку Явіна ханааського царя, який царював в Асорі. І вождь його сили Сісара, і він жив в Арісоті народів. **3.** І закричали до Господа ізраїльські сини, бо в нього було девятьсот залізних колісниць, і він сильно дошкулив Ізраїлеві двадцять літ. **4.** І Деввора жінка пророчиця, жінка Лафідота, вона судила в Ізраїлі в тому часі. **5.** І вона Деввора сиділа під фініковим деревом між Рамою і між Ветилем в горі Ефраїма, і ходили туди до неї ізраїльські сини, щоб судитися. **6.** І післала Деввора і покликала Варака сина Авінеїма з Кедеса нефталіма і сказала до нього: Чи не заповів тобі Господь Бог Ізраїля і підеш до гори Тавора і візьмеш з собою десять тисяч мужів з синів нефталіма і з синів завулона? **7.** І приведу до тебе до потоку Кісона Сісару вождя сили Явіна і його колісниці і його силу і передам його в руку твою. **8.** І сказав до неї Варак: Якщо підеш зі мною, піду, і якщо не підеш зі мною, не піду, бо не знаю дня, в якому Господь пішле ангела зі мною. **9.** І сказала Деввора до

нього: Ідучи, піду з тобою, лише знай, що не буде твоєю слава в дорозі, якою ти підеш, бо рукою жінки Господь віддасть Сісарі. І встала Деввора і пішла за Вараком до Кедеса. **10.** І закликав Варак завулону і нефталіма до Кедеса, і пішли за його ногами десять тисяч мужів. І пішла з ним Девора. **11.** І близькі Кінея відлучилися від синів Йовава тестя Мойсея, і розбили своє шатро при дубі спочиваючих, що є, коли доходити до Кедеса. **12.** І сповістили Сісарі, що Варак син Авінеема пішов на гору Тавор. **13.** І Сісара скликав всі свої колісниці [бо у нього було девятьсот залізних колісниць] і весь нарід, що з ним з Арісота народів до потоку Кісона. **14.** І сказала Деввора до Варака: Встань, бо це день, в якому Господь передав Сісару в твою руку. Ось чи не Господь піде перед тобою? І зійшов Варак з гори Тавора і за ним десять тисяч мужів. **15.** І Господь ввів замішання на Сісару і на всі його колісниці і на весь його табір лезом меча перед Вараком. І зійшов Сісара з своєї колісниці і втік своїми ногами. **16.** І Варак гнався за колісницями і за табором аж до гаю народів. І впав весь табір Сісари лезом меча, не остався ані один. **17.** І Сісара відійшов своїми ногами до шатра Яїла жінки Хавера Кінея, бо був мир між Явіном царем Асора і між домом Хавера Кінея. **18.** І вийшла Яїла на зустріч Сісарі і сказала до нього: Заверни, пане мій, заверни до мене, не бійся. І завернув до неї до шатра, і покрила його в своїй шкірі. **19.** І сказав Сісара до неї: Дай мені пити трохи води, бо я спраглий. І відкрила міх молока і дала йому пити і покрила його лице. **20.** І він сказав до неї: Стій в дверях шатра, і буде коли хтось до тебе прийде і запитає тебе і скаже тобі: Чи є тут чоловік? І скажеш: Немає. І сховала його в своїй шкірі. **21.** І взяла Яїла жінка Хавера кілок шатра і поклала молот в свою руку і ввійшла до нього потихо і приклала кілок до його мізка і пробила до землі, і він пручався між її колінами і віддав душу і помер. **22.** І ось Варак, який гнався за Сісарою, і вийшла Яїла на зустріч йому і сказала йому: Ходи і покажу тобі чоловіка, якого ти шукаєш. І він ввійшов до неї, і ось Сісара лежить мертвий, і кілок в його мізгу. **23.** І упокорив Господь Бог в тому дні Явіна царя Ханаана перед ізраїльськими синами. **24.** І пішла рука ізраїльських синів ідучи і стаючи тяжчою на Явіні цареві Ханаана, доки не вигубили його.

Глава 6

1. І заспівали Деввора і Варак син Авінеема в тому дні і сказала: **2.** Коли повстали вожді в Ізраїлі, в виборі народу благословіть Господа. **3.** Послухайте царі, послухайте сильні сатрапи. Я заспіваю Господеві, співатиму Богові Ізраїля. **4.** Господи, в твоєму виході з Сиїра коли підводився Ти з поля Едома земля затряслася, і небо засмутилося і хмари викапали воду. **5.** Гори порушилися перед лицем Господа. Цей Сіна перед лицем Господа Бога Ізраїля. **6.** В днях Самегара сина Аната, в днях Яїли забракло царів і пішли стежками, пішли збоченими шляхами. **7.** Не стало поради в Ізраїлі, не стало, аж доки не встала Деввора, бо встала матір в Ізраїлі. **8.** Забажали нових богів, як хліб ячмінний, чи побачу захоронок від списів в сорок тисячах. **9.** Серце моє в заповідженому Ізраїлеві, сильні народу, благословіть Господа, **10.** ви, що сидите на ослах, що сидите на колесницях,

11. видайте голос тих, що повертаються між тими, що веселяться. Там дадуть справедливість Господеві. Праведні скріпилися в Ізраїлі. Тоді господний нарід зійшов до своїх міст. **12.** Встань, встань, Девворо, збуди десятки тисяч в народі, встань, встань, говори в пісні. Вараче, встань скріпляючись, і скріпи Девворо Варака. Полони полон твій, сину Авінеема. **13.** Коли скріпилася його сила? Господи, присмири мені сильніших від мене. **14.** Нарід Ефраїма хай пімстить їх в долині свого брата Веніямина в твоїх народах. З мене Махіра вийшли допитливі, і з Завулону Господь воює за мене між сильними, що звідти, в скиптрі спроможного провадити. **15.** В Іссахрі з Девворою післав своїх піших до долини. Навіщо ти живеш посеред губ? Простягнув ноги свої? В поділах Рувима великі пошуки серця. **16.** Навіщо мені сидіти між масфатемами щоб вислухувати свистіння тих, що встають? Щоб перейти до того, що Рувима, великі пошуки серця. **17.** Галаад отаборився на другому боці Йордану, і навіщо Дан живе в кораблях? Асир поселився при березі морів і отаборився на його берегах. **18.** Завулон нарід, що пригнітив свою душу до смерті і Нефталім на висоті поля. **19.** Прийшли царі і стали до бою, тоді воювали царі Ханаана в Теннаху при воді Магедда, багато срібла не взяли. **20.** З неба воювали зорі, зі свого чину воювали з Сісарою. **21.** Потік Кісон викинув їх, потік кадимімський, потік Кісон. Потопче їх моя сильна душа. **22.** Тоді відрубали копита коневі, амадарот його сильних. **23.** Прокленіть Мароза, сказав господний ангел, прокляттям прокленіть тих, що живуть в ній, бо не пішли на поміч Господеві. Наш помічник - Господь в сильних вояках. **24.** Хай благословенна буде з жінок Яїла жінка Хавера Кінея, з жінок в шатрах хай буде благословенна. **25.** Води попросив у неї, і дала йому молока в посудині сильних приблизила масло. **26.** Свою ліву руку простягнула до кілка, праву свою до порізаних частей і убитий був Сісара, вона розбила його голову і розбила і пробилла його челюсть. **27.** Між її ногами, схилившись, впав, заснув поміж її ногами. Де схилився там, нещасний, упав. **28.** Через вікно поглянула матір Сісари через решітку дивлячись на тих, що були з Сісарою. Чому забарилася прибути його колісниця? Чому забарилися стопи його колісниць? **29.** Мудрі з її начальниць відповідали їй, і вона відповідала своїми словами: **30.** Чи не знайдуть його, як ділить здобич? Як миле чинить приятелям на голову сильного, здобич забарвлена Сісарі, забарвлена різнобарвна здобич різнобарвно забарвлена здобич довкруг його шії. **31.** Так, Господи, хай згинуть всі твої вороги і ті, що його люблять так як схід сонця в його силах. І земля спочила сорок літ.

Глава 7

1. І вчинили ізраїльські сини погане перед Господом, і передав їх Господь в руку Мадіяма на сім літ. **2.** І закріпилася рука Мадіяма на Ізраїлі. І зробили собі ізраїльські сини загорожі в горах і печерах і кріпостях від мадіямського лиха. **3.** І було, коли сіяв ізраїльський чоловік, і приходив Мадіям і Амалік і сини сходу і приходили на нього, **4.** і ставали до бою проти них і нищили плоди

землі аж до приходу до Гази і не оставляли потрібного для життя в Ізраїлі і стада і теля і осла, **5.** бо вони і їхній скот приходили і приносили свої шатра і приходили численністю наче саранча, і їм і їхнім верблюдам не було числа, і приходили до ізраїльської землі її нищити. **6.** І дуже збіднів Ізраїль від лиця Мадіяма, і закричали ізраїльські сини до Господа. **7.** І сталося коли закричали Ізраїльські сини до Господа через Мадіяма, **8.** і післав Господь чоловіка пророка до ізраїльських синів, і він сказав їм: Так говорить Господь Бог ізраїльський: Я є Той, Хто вивів вас з Єгипту і Я вивів вас з дому рабства **9.** і Я вирвав вас з руки Єгипту і з руки всіх, що гнобили вас і Я прогнав їх з перед вашого лиця і Я дав вам їхню землю **10.** і Я сказав вам: Я Господь Бог ваш, не боятиметесь аморрейських богів, між якими ви живете в їхній землі, і ви не послухалися мого голосу. **11.** І прийшов Господний ангел і сів під дубом, що є в Ефраті, Йоаса батька Авіезри, і Гедеон його син молотив пшеницю на току, щоб втекти з перед лиця Мадіяма. **12.** І з'явився йому господний ангел і сказав до нього: Господь з тобою, сильний кріпостю. **13.** І сказав до нього Гедеон: В мені, пане? І якщо є Господь з нами, чому нас знайшли всі ці зла? І де є всі його чуда, про які розповіли нам наші батьки, кажучи: Чи Господь не вивів нас з Єгипту? І тепер нас відкинув і передав нас в руку Мадіяма. **14.** І поглянув на нього господний ангел і сказав йому: Іди в твоїй силі і спасеш Ізраїля, і ось я тебе післав. **15.** І сказав до нього Гедеон: В мені, пане, чим спасу Ізраїля? Ось моя тисяча найсмирніша в Манассії, і я малий в домі мого батька. **16.** І сказав до нього господний ангел: Господь буде з тобою, і побеш Мадіяма, як одного чоловіка. **17.** І сказав до нього Гедеон: І якщо я знайшов ласку в твоїх очах, і вчиниш мені знак, що ти говориш зі мною. **18.** Не порушся звідси доки не прийду я до тебе, і принесу мою жертву і покладу перед тобою. І сказав: Я сидітиму доки ти не повернешся. **19.** І Гедеон ввійшов і приготував козля з кіз, і ефу прісної муки і поклав мясо до коша і юшку влив до посудини і виніс до нього під дуба і поклонився. **20.** І сказав до нього господний ангел: Візьми мясо і прісні хліби і поклади коло того каменя і вилий юшку. І він вчинив так. **21.** І простягнув господний ангел кінець палиці, що в його руці і доторкнувся до мяса і прісного, і піднявся огонь з каменя і пожер мясо і прісне. І господний ангел відійшов з перед його очей. **22.** І побачив Гедеон, що це господний ангел, і сказав Гедеон: О, о, Господи, Господи, бо побачив я господнього ангела лицем в лице. **23.** І сказав йому Господь: Мир тобі, не бійся не помреш. **24.** І збудував там Гедеон жертівник Господеві і назвав його: Мир господний аж до цього дня, ще як був він в Ефраті батька Езри. **25.** І сталося тієї ночі і сказав йому Господь: Візьми годоване теля твого батька, семилітнє теля, і знищиш жертівник Ваала, що є твого батька, і вирубаєш гай, що коло нього, **26.** і збудуєш жертівник Господеві Богові твому, що з'явився тобі на верху цієї гори Маоз в назначеному місці і візьмеш друге теля і принесеш цілопалення на дровах гая, якого вирубаєш. **27.** І взяв Гедеон тринадцять мужів з своїх рабів і вчинив так як сказав до нього Господь. І сталося, як побоявся дому свого батька і мужів міста, щоб не чинити днем, і вчинив вночі. **28.** І мужі міста встали вранці, і ось рознесений жертівник Ваала, і гай, що коло

нього, вирубаний, і годоване теля принесене в цілопалення на збудованому жертівнику. **29.** І сказав муж до свого сусіда: Хто вчинив це діло? І перевірили і прослідують і сказали: Гедеон син Йоаса вчинив це діло. **30.** І сказали мужі міста до Йоаса: Виведи твого сина і хай помре, бо розніс жертівник Ваала, і тому що вирубав гай, що коло нього. **31.** І сказав Йоас до мужів, що встали проти нього: Чи ви тепер судитимете за Ваала? Чи ви його спасаєте? Хто його скривдив, хай помре до ранку. Якщо він є богом хай пімстить за себе, бо розніс його жертівник. **32.** І назвали його в тому дні Суд Ваала, бо розніс його жертівник. **33.** І весь Мадіям і Амалік і сини сходу зібралися разом і перейшли і отаборилися в долині Єзраела. **34.** І божий дух скріплював Гедеона, і він затрубів в ріг, і закричав Авіезер за ним. **35.** І післав послів по всьому Манассії і закричав і сам за ним. І післав послів до Асира і до Звулона і до Нефталіма, і пішли йому на зустріч. **36.** І сказав Гедеон до Бога: Якщо спасаєш Ізраїля моєю рукою, так як Ти сказав, **37.** ось я кладу вовняну шкіру на току, і якщо роса буде тільки на шкірі і на всій землі (буде) сухо, і знатиму, що спасаєш Ізраїля моєю рукою, так як Ти сказав. **38.** І сталося так. І встав Гедеон вранці і викрутив шкіру, і витекла зі шкіри роса, повна посудина води. **39.** І сказав Гедеон до Бога: Хай не розлютиться твій гнів на мене, і заговорю ще раз. І випробую ще раз в шкірі, і хай буде тільки на шкірі сухо, а на всій землі хай буде роса. **40.** І зробив Бог в тій ночі так і було сухо тільки на шкірі, а на всій землі була роса.

Глава 8

1. І встав Єроваал [він є Гедеон] і ввесь нарід, що з ним і отаборилися в землі Ароєда, і табір Мадіяма і Амаліка був йому з півночі від гори Авора в долині. **2.** І сказав Господь до Гедеона: Численний той нарід, що з тобою, так що не передам Я Мадіяма в їхню руку, щоб часом Ізраїль не похвалився переді Мною кажучи: Моя рука мене спасла. **3.** І сказав до нього Господь: Скажи, отже, до ух народу, мовлячи: Хто боязливий і жахається? Хай відійде. І пішли з гори Галаада і відійшло від народу двадцять і дві тисячі, і осталося десять тисяч. **4.** І сказав Господь до Гедеона: Ще багато народу, поведи їх до води, і тобі там їх випробую. І буде про того, що тобі скажу: Цей піде з тобою, він з тобою піде. І про того, кого тобі скажу, що не піде з тобою, він з тобою не піде. **5.** І він повів нарід до води, і сказав Господь до Гедеона: Кожний, хто питиме воду своїм язиком, так як пє собака, поставиш його окремо, і кожний, хто клякне на свої коліна щоб пити, відлучиш його окремо. **6.** І все число тих, що пили своїм язиком було триста мужів, і ввесь осталий нарід клякнули на їхні коліна, щоб пити воду. **7.** І сказав Господь до Гедеона: Трома сотнями мужів, що пили, спасу вас і передам Мадіяма в твою руку, і ввесь нарід хай відійде, чоловік до його місця. **8.** І взяли їжу народу в їхню руку і їхні роги, і всіх ізраїльських мужів він відіслав, чоловіка до свого помешкання, а трьох сот мужів задержав. А табір Мадіяма був під ним в долині. **9.** І сталося в тій ночі і сказав до нього Господь: Встань, швидко зійди звідси до табору, бо Я його передав в твою руку. **10.** Якщо ж ти боїшся зійти, зійди ти і твій раб Фара до табору **11.** і послухай, що

говорять. І після цього скріпляться твої руки, і зійдеш в табір. І зійшов він і його раб Фара в часть начальників п'ятдесятьох, що в таборі. **12.** І Мадіям і Амалик і всі східні сини отаборилися в долині, як саранча численністю, і їхнім верблюдам не було числа, але численністю були наче пісок, що на березі моря. **13.** І ввійшов Гедеон, і ось муж розповідав сон своєму ближньому і сказав: Ось сон, який мені приснився, і ось тісто ячмінного хліба котиться в таборі Мадіяма і прийшло до шатра Мадіяма і побило його і розбило його, і впало шатро. **14.** І відповів його ближній і сказав: Це не є (інше) хіба меч Гедеона сина Йоаса ізраїльського мужа. Передав Господь в його руки Мадіяма і ввесь табір. **15.** І сталося як почув Гедеон розповідь сна і його пояснення, і поклонився Господеві і повернувся до ізраїльського табору і сказав: Встаньте, бо Господь передав в ваші руки табір Мадіяма. **16.** І він розділив триста мужів на три часті і дав роги в руки всіх і порожні відра і світила посеред відер **17.** і сказав до них: Як в мене побачите, так і зробите, і ось я вхожу посеред табору, і буде, як лиш зроблю я, так зробите ви, **18.** і затрублю в ріг я і всі, що зі мною, і затрубите і ви в роги довкруги табору і скажете: Господеві і Гедеонові. **19.** І ввійшов Гедеон і сто мужів з ним в часті табору, як починалася північна сторож. Лиш збудженням збудили сторожів, і затрубили в роги і скинули відра, що в їхніх руках. **20.** І затрубили три часті в роги і скинули відра і взяли в своїй лівій руці світила, і в своїй правій руці роги, щоб трубити, і закричали: Меч Господеві і Гедеонові. **21.** І стали кожний сам довкруги табору, і побіг ввесь табір і дали знак і втекли. **22.** І затрубили триста рогів, і поклав Господь меч мужа на свого ближнього в цілому таборі, і табір втік аж до Ветасетти і зібралися до берега Авелмеула і до Тавата. **23.** І закричав муж ізраїльський з Нефталіма і з Асира і з всього Манассії і пігналися за Мадіямом. **24.** І післав послів Гедеон до всіх околиць Ефраїма, кажучи: Зійдіть на зустріч Мадіямові і візьміть собі воду аж до Ветвира і Йордана. І закричав кожний чоловік Ефраїма і наперед взяли воду аж до Ветвира і Йордан. **25.** І взяли двох вождів Мадіяма, Орива і Зива, і забили Орива в Суріні і Зива забили в Якефзиві і пігналися за Мадіямом. І голову Орива і Зива принесли до Гедеона з тамтого боку Йордану.

Глава 9

1. І сказав до нього ефраїмський чоловік: Що це за слово вчинив ти нам щоб не покликати нас, коли виходив ти воювати проти Мадіяма? І судилися з ним сильно. **2.** І сказав до них: Що вчинив я тепер порівняно з вами? Чи не кращі рештки Ефраїма від винограду Авіезера? **3.** В руку вашу Господь передав володарів Мадіяма Орива і Зива. І що зміг я вчинити такого як ви? І вони спинилися. Тоді утихомирився їхній дух супроти нього, коли він сказав це слово. **4.** І прийшов Гедеон до Йордану, і перейшов він і з ним триста мужів зневірених і голодних. **5.** І сказав він мужам Сокхота: Дайте ж хліба народові, що зі мною, бо вони голодні, я ж женуся за Зевеем і Салманом Мадіямськими царями. **6.** І сказали старшини Сокхота: Чи рука Зевея і Салмана тепер в твоїй руці, щоб ми дали твоєму війську хліб? **7.** І сказав Гедеон: Не так. Коли дасть Господь Зевея і

Салмана в мої руки і натру ваші тіла в тернині пустині і в Варконнімі. **8.** І пішов звідти до Фануїла і сказав до них так само, і відповіли йому мужі Фануїла так, як відповіли йому мужі Сокхота. **9.** І сказав мужам Фануїла, мовлячи: Коли я повернуся з миром, рознесу цю вежу. **10.** І Зевей і Салмана в Каркарі, і з ними їхній табір, яких п'ятнадцять тисяч, тих, що осталися в усьому таборі з східних синів, і тих, що впали було сто двадцять тисяч мужів, що носили меч. **11.** І пішов Гедеон дорогою тих, що жили в шатрах, на сході Навета напроти Зевея, і розбив табір, а табір був самовпевнений. **12.** І втік Зевей і Салмана, і він гнався за ними і схопив обох царів Мадіяма, Зевея і Салмана, і вигубив весь їхній табір. **13.** І повернувся Гедеон син Йоаса з війни від виходу Ареса. **14.** І схопив хлопчину з мужів Сокхота, і допитав його, і написав до них - володарів Сокхота і їхніх старшин, сімдесять п'ять мужів. **15.** І прийшов Гедеон до володарів Сокхота і сказав їм: Ось Зевей і Салмана, через яких ви зневажили мене, кажучи: Чи рука Зевея і Салмани тепер в твоїй руці, щоб ми дали твоїм ослабим мужам хліб? **16.** І взяв хліби і старшин міста і поволік їх по тернині пустині і Варакинімі і поволік в них мужів Сокхота. **17.** І вежу Фануїла розніс і забив мужів міста. **18.** І сказав до Зевея і Салмана: Де мужі, яких ви забили в Таворі? І сказали: Так як ти, подібний тобі, подібний до них, як вид - вигляд царських синів. **19.** І сказав Гедеон: Це брати мої і сини моєї матері. І поклявся їм: Живе Господь, якщо б оставили ви їх живими, не забив би я вас. **20.** І сказав Єтерові своєму первородному: Вставши, забий їх, і його хопець не витягнув свого меча, бо злякався, бо був молодим. **21.** І сказав Зевей і Салмана: Встань же ти і протистався нам, бо який муж така його сила. І встав Гедеон і забив Зевея і Салмана і взяв прикраси, що на шиях їхніх верблюдів. **22.** І сказав муж ізраїльський до Гедеона: Пануй над нами ти і твої сини, бо ти нас спас з руки Мадіяма. **23.** І сказав до них Гедеон: Не пануватиму я над вами, і не пануватиме мій син над вами, Господь пануватиме над вами. **24.** І сказав до них Гедеон: Попрошу я у вас прохання і дайте мені муж кульчик з його здобичі, бо в них було багато золотих кульчиків, бо ізмаїлітами були. **25.** І сказали: Даючи дамо. І він розстелив свою одіж, і вкинули туди муж золотий кульчик з своєї здобичі. **26.** І була вага золотих кульчиків, які випросив, тисяча і сімсот сиклів золота за вийнятком посуду і ланцюжків енфота і порфірової одежі, що на Мадіямських царях, і за вийнятком золотих нашійників, що на шиях їхніх верблюдів. **27.** І зробив його Гедеон в ефуд і поставив його в своєму місті в Ефраті. І весь Ізраїль вчинив розпусту за ним там, і було для Гедеона і його дому на згіршення. **28.** І стіснений був Мадіам перед ізраїльськими синами і не додав підносити своєї голови. І земля спочила сорок літ в днях Гедеона. **29.** І пішов Єроваал син Йоаса і поселився в своїй хаті. **30.** І в Гедеона було сімдесять синів, що вийшли з його стегон, бо в нього було багато жінок. **31.** І його наложниця, що в Сікімах, і вона породила йому сина, і назвала його ім'я Авімелех. **32.** І помер Гедеон син Йоаса в добрій старості і був похований в гробниці Йоаса свого батька в Ефраті батька Авієзрія. **33.** І сталося, коли помер Гедеон, і сини ізраїльські відвернулися і вчинили розпусту за Ваалами і поставили собі Ваалверіта в завіт їм, щоб був він за

Бога. **34.** І не згадали ізраїльські сини свого Господа Бога, що визволив їх з руки всіх їхніх ворогів довкруги. **35.** І не вчинили милосердя з домом Єроваала Гедеона за всією добротою, яку вчинив з Ізраїлем.

Глава 10

1. І пішов Авімелех син Єроваала до Сікіма до братів своєї матері і сказав до них і до всієї родини дому своєї матері, мовлячи: **2.** Скажіть же в уха сікімських мужів: Що є краще? Щоб володіли вами сімдесять мужів, всі сини Єроваала, чи щоб володів вами один муж? І пригадайте, що я є ваше тіло і ваша кість. **3.** І заговорили брати матері його про нього в уха всіх сікімських братів всі ці слова, і звернули їхні серця за Авімелехом, бо сказали: Брат ваш є. **4.** І дали йому сімдесять срібняків з дому Ваала-завіту, і найняв ними Авімелех мужів пустих і страшних і пішли за ним. **5.** І ввійшов до хати свого батька до Ефрати і забив своїх братів синів Єроваала сімдесятьох мужів на одному камені. І остався Йоатам найменший син Єроваала, бо сховався. **6.** І зібралися всі мужі Сікімів і увесь дім Мааллона і пішли і поставили Авімелеха царем при дубі бунту в Сікімах. **7.** І сповістили Йоатамові і він пішов і став на вершку гори Гарізіна і підняв свій голос і закликав, і сказав їм: Послухайте мене, мужі Сікімів, і хай вас послухає Бог. **8.** Ідучи, пішли дерева помазати собі царя і сказали оливці: Царюй над нами. **9.** І сказала їм оливка: Оставивши мою ситість, яку в мені прославили Бог і люди, піду панувати над деревами? **10.** І сказали дерева до фіги: Ходи царюй над нами. **11.** І сказала їм фіга: Полишивши мою солодість і мій добрий плід піду панувати над деревами? **12.** І сказали дерева до виноградної лози: Ходи царюй над нами. **13.** І сказала їм виноградна лоза: Оставивши моє вино, людську веселість, що від Бога, піду панувати над деревами? **14.** І сказали дерева до тернини: Ходи ти царюй над нами. **15.** І сказала тернина до дерева: Чи по правді ви помазуєте мене на царя над вами, ходіть довіртеся моїй обороні. І якщо ні, хай вийде огонь з тернини і пожере ливанських кедрів. **16.** І тепер, якщо по правді і в досконалості вчинили ви, і поставили Авімелеха, і якщо добре вчинили ви з Єроваалом і з його домом, і якщо за віддачею його рук вчинили ви йому, **17.** як воював мій батько за вас і поклав свою душу за (вашу) і вирвав вас з руки Мадіама, **18.** і ви сьогодні повстали проти дому мого батька і забили його синів - сімдесять мужів на одному камені і поставили царем Авімелеха сина його рабині над мужами Сікімів, бо братом є вашим, **19.** і якщо по правді і в досконалості вчинили ви з Єроваалом і його домом в цьому дні, благословенні будьте ви і зрадійте в Авімелеху, і хай зрадіє і він вами. **20.** І якщо ні, хай вийде огонь з Авімелеха і хай пожере мужів Сікімів і дім Мааллона, і якщо ні, хай вийде огонь від мужів Сікімів і з дому Мааллона і пожере Авімелеха. **21.** І втік Йоатам і пішов дорогою і втік до Рари і поселився там від лиця Авімелеха свого брата. **22.** І панував Авімелех над Ізраїлем три роки. **23.** І післав Бог злого духа між Авімелехом і між мужами Сікімів, і відкинули мужі Сікімів дім Авімелеха, **24.** щоб навести несправедливість сімдесятьох синів Єроваала і

покласти їхню кров на їхнього брата Авімелеха, що убив їх, і на мужів Сікімів, що скріпили його руки, щоб убити його братів. **25.** І поклали йому мужі Сікімів засідку на верхах гір і розграбовували всіх, що дорогою проходили крізь них. І сповіщено Авімелехові. **26.** І пішов Гаал син Аведа і його брати до Сікіма, і надіялися на нього мужі Сікімів. **27.** І пішли в поле і збирали виноград свій і витискали і зробили забаву і ввійшли до хати їхнього бога і їли і пили і проклинали Авімелеха. **28.** І сказав Гаал син Аведа: Хто є Авімелех, і хто є син Сихема, що служитимемо йому? Чи не цей син Єроваала, і його раб Зевул, його підглядач, з мужами Еммора батька Сихема? І чому служитимемо йому ми? **29.** І хто дасть цей нарід в мою руку? І усуну Авімелеха і скажу Авімелехові: Помножи твою силу і вийди. **30.** І почув Зевул начальник міста слова Гаала сина Аведа і розлютився гнівом. **31.** І післав послів до Авімелеха з дарами, кажучи: Ось Гаал син Аведа і його брати прийшли до Сікіма, і вони бунтують місто проти тебе **32.** і тепер встань вночі ти і нарід, що з тобою, і зроби засідку в полі, **33.** і буде вранці, коли сходить сонце, і встанеш і розсташуєшся над містом, і ось він і нарід, що з ним, вийдуть до тебе, і вчиниш з ним так, як лиш спроможеться твоя рука. **34.** І встав Авімелех і ввесь нарід, що з ним, вночі і зробили задіску під Сікімом на чотирьох частях. **35.** І сталося вранці і вийшов Гаал син Аведа і став при дверях брами міста, і встав Авімелех і нарід, що з ним, з засідок. **36.** І побачив Гаал син Аведа нарід і сказав до Зевула: Ось нарід, що сходить з вершків гір. І сказав до нього Зевул: Тінь гір ти вважаєш за людей. **37.** І додав ще Гаал говорити і сказав: Ось нарід, що сходить від моря, що є посеред землі, і одна часть іде з дороги ліса видючих. **38.** І сказав до нього Зевул: Де тепер є твої уста, що говорять: Хто є Авімелех, що служитимемо йому? Чи не ось це нарід, якого ти зневажив? Вийди тепер і воюй з ним. **39.** І вийшов Гаал з перед лиця мужів сікімських і воював проти Авімелеха. **40.** І Авімелех прогнав його, і втік з перед його лиця. І впало багато ранених аж до дверей міста. **41.** І сів Авімелех в Арімі. І Зевул викинув Гаала і його братів, щоб не жили в Сікімах. **42.** І сталося вранці і вийшов нарід на рівнину, і сповіщено Авімелехові. **43.** І він взяв нарід і розділив його на три часті і зробив проти неї засідку. І побачив і ось нарід вийшов з міста, і повстав проти них і побив їх. **44.** І Авімелех і часті, які з ним, встали і стали при дверях міста, і дві часті кинулися на всіх, що в полі, і він вибив їх. **45.** І Авімелех воював проти міста цілий той день, і взяв місто, і нарід, що в ньому, вигубив і знищив місто і посіяв його сіллю. **46.** І почули всі мужі сікімської башти і ввійшли до кріпості дому Ваала- завіта. **47.** І сповіщено Авімелехові, що всі мужі башти Сікімів зібралися. **48.** І пішов Авімелех до гори Селмон, він і ввесь нарід, що з ним, і взяв Авімелех сокиру в свою руку і нарубав вязку дров і взяв її і поклав на свої рамена і сказав до народу, що з ним. Що бачите, що я чиню, швидко чиніть так як і я. **49.** І нарубали і вони кожний вязку і понесли і пішли за Авімелехом і поклали під кріпостью і спалили ними кріпость огнем. І померли всі мужі башти Сікімів, яких тисяча мужів і жінок. **50.** І пішов Авімелех до Тевеси і обліг її і взяв її. **51.** І була сильна башта посеред міста, і туди втекли всі мужі і жінки і всі старшини міста і замкнули за

собою (башту) і вийшли на дах башти. **52.** І прийшов Авімелех до башти, і воювали проти неї. І приблизився Авімелех до дверей башти, щоб спалити її огнем. **53.** І одна жінка скинула жерновий камінь на голову Авімелеха і розбила його череп. **54.** І він закричав швидко до слуги, що несе його зброю, і сказав йому: Витягни твій меч і убий мене, щоб часом не сказали: Жінка його забила. І його слуга прошив його, і Авімелех помер. **55.** І побачив муж ізраїльський, що помер Авімелех, і пішов чоловік до свого місця. **56.** І повернув Бог зло Авімелеха, яке вчинив своєму батькові, що убив сімдесятьох своїх братів. **57.** І все зло мужів Сікімів повернув Бог на їхню голову, і відступило від них прокляття Йоатама сина Єроваала.

Глава 11

1. І після Авімелеха встав Тола син Фуї, син брата його батька, муж Іссахара, щоб спасати Ізраїля, і він жив в Самарії в горі Ефраїма. **2.** І судив Ізраїля двадцять і три роки і помер і був похований в Самарії. **3.** І після нього повстав Яір Галадит і судив Ізраїля двадцять і два роки. **4.** І було в нього тридцять і два сини, що сиділи на тридцятьох і двох ослах, і у них тридцять і два міста і назвав їх Села Яіра аж до цього дня, які є в Галаадській землі. **5.** І помер Яір і був похований в Раммі. **6.** І додали сини Ізраїльські чинити погане перед Господом і послужили Ваалам і Астаротам і богам Сідона і богам Моава і богам синів Аммона і богам чужинців і оставили Господа і не послужили йому. **7.** І розгнівався Господь гнівом на Ізраїля і передав їх в руку чужинців і в руку синів Аммона. **8.** І ослабили і пригнобили ізраїльських синів в тому часі вісімнадцять літ, всіх синів ізраїльських на другому боці Йордана в землі Аморея в Галаадітіді. **9.** І перейшли сини Аммона Йордан воювати і проти Юди і Веніямина і проти дому Ефраїма, і дуже пригнітили синів Ізраїля. **10.** І закричали ізраїльські сини до Господа, кажучи: Згрішили ми проти Тебе, бо ми оставили нашого Бога і послужили Ваалам. **11.** І сказав Господь до ізраїльських синів: Чи не єгиптяни і амореї і сини Аммона і Моава і чужинці **12.** і Сидонці і Амалік і Мадіям пригнітили вас? І ви закричали до Мене, і Я вас спас з їхньої руки. **13.** І ви оставили Мене і послужили іншим богам. Через це не додам спасати вас. **14.** Ідіть і кричіть до богів, яких ви собі вибрали, і хай вони спасуть вас в часі вашої скорботи. **15.** І сказали ізраїльські сини до Господа: Згрішили ми, зроби Ти нам за всім, що угодне перед Тобою, тільки, Господи, спаси нас в цьому дні. **16.** І викинули чужих богів з посеред себе і послужили Господеві. І Він не мав задоволення в народі і зневірився в гніті Ізраїль. **17.** І прийшли сини Аммона і отаборилися в Галааді, і вийшли ізраїльські сини і отаборилися в Массифі. **18.** І сказали старшини народу Галааду муж до свого друга: Хто чоловік, який почне воювати з синами Аммона, і буде головою всіх, що живуть в Галааді?

Глава 13

1. І Єфта Галаадіт сильний в кріпості. І він був сином жінки розпусниці, і вона породила Галаадові Єфту. **2.** І породила жінка Галаада йому синів. І змужніли сини жінки і викинули Єфту і сказали

йому: Не унаслідиш в домі нашого батька, бо ти є син жінки розпусниці. **3.** І відійшов Єфта з перед лиця своїх братів і поселився в землі Тов, і збиралися до Єфти мужі прості і ходили з ним. **4.** І сталося по днях і воювали сини Аммона з Ізраїлем. **5.** І сталося, коли воювали сини Аммона з Ізраїлем, і пішли галадські старшини взяти Єфту в землі Тов **6.** і сказали до Єфти: Ходи і будеш нам вождем, і воюватимемо з синами Аммона. **7.** І сказав Єфта галадським старшинам: Чи не ви зненавиділи мене і вигнали мене з дому мого батька і відіслали мене від себе? І що це, що ви прийшли до мене, коли болієте? **8.** І сказали галадські старшини до Єфти: Не так. Тепер ми прийшли до тебе, і підеш з нами, і воюватимемо з синами Аммона. І будеш нам головою, всім, що живуть в Галааді. **9.** І сказав Єфта до галадських старшин: Якщо повертаєте мене з вами воювати проти синів Аммона і передасть їх Господь переді мною, я буду вам головою. **10.** І сказали галадські старшини до Єфти: Господь буде Той, що чує між нами, якщо не вчинемо так, за твоїм словом. **11.** І пішов Єфта з старшинами Галаада, і поставили його над собою головою за вождя. І сказав Єфта всі слова свої перед Господом в Массифі. **12.** І післав Єфта послів до царя синів Аммона, кажучи: Що мені і тобі, що ти прийшов до мене воювати зі мною в моїй землі? **13.** І сказав цар синів Аммона до послів Єфти: Томущо Ізраїль взяв мою землю коли ішов він з Єгипту від Арнона аж до Явокка і аж до Йордану. І тепер поверни їх з миром. **14.** І повернулися послі до Єфти. І післав Єфта послів до царя синів Аммона, **15.** кажучи: Так говорить Єфта: Не забрав Ізраїль моавської землі і землі синів Аммона **16.** коли ішов він з Єгипту, але пішов Ізраїль по пустині аж до Червоного моря і прийшов аж до Кадиса. **17.** І післав Ізраїль послів до царя Едома, кажучи: Пройдемо крізь твою землю. І не послухав цар Едома. І післав до царя моавського і не забажав. І сів Ізраїль в Кадисі. **18.** І перейшов по пустині і обійшов землю Едома і землю Моава і пройшов на схід сонця до землі Моава і отаборилися на другій стороні Арнона і не ввійшов до границь Моава, бо Арнон був границею Моава. **19.** І післав Ізраїль послів до Сіона царя Есевона Аморрея, і сказав йому Ізраїль: Пройду крізь землю твою аж до місця мого. **20.** І не забажав Сіон, щоб Ізраїль пройшов крізь його околиці. І зібрав Сіон весь свій нарід і отаборився в Яссі і воював з Ізраїлем. **21.** І передав Господь Бог Ізраїля Сіона і весь його нарід в руку Ізраїля, і він побив їх. І унаслідив Ізраїль всю землю аморрея, що жив в землі. **22.** І унаслідив всю околицю аморрея від Арнона і аж до Явока і від пустині і аж до Йордану. **23.** І тепер Господь Бог ізраїльський вигнав аморрея з перед лиця свого народу Ізраїля, і ти унаслідиш її собі? **24.** Чи не те, що дав в насліддя тобі твій бог Хамос, це унаслідиш? І все, що дав в насліддя Господь Бог наш від лиця нашого, це унаслідимо ми. **25.** І тепер чи кращий є ти від Валака сина Сепфора моавського царя? Чи не війською воював з Ізраїлем, чи не бючись бився з ними? **26.** Проти дому Ізраїля в Есевоні і в дочірних його і в Язирі і в дочірних його і в усіх містах, що при Йордані, тридцять літ, чому не спасли їх в тому часі? **27.** І я не згрішив проти тебе, і ти чиниш зі мною зло, що воюєш проти мене. Хай судить Господь, що сьогодні судить між синами ізраїльськими і між синами Аммона. **28.** І не

послухався цар синів Аммона і не послухався слів Єфти, які післав до нього. **29.** І був на Єфті дух Господний, і він пройшов землю галаадську і Манассії і перейшов сторож галаадську і від сторожі галаадської на другий бік до синів Аммона. **30.** І помолився Єфта молитвою до Господа і сказав: Якщо передаючи передаси мені синів Аммона в мою руку, **31.** і буде хто лиш вийде з дверей мого дому мені на зустріч, коли я повернуся в мирі від синів Аммона, і буде Господеві, і принесу його в цілопалення. **32.** І перейшов Єфта до синів Аммона воювати з ними, і передав їх Господь в його руки. **33.** І побив їх дуже великою шкодою від Ароїра і аж до приходу до Семоїта двадцять міст аж до виноградників Авела, і посоромлені були сини Аммона перед лицем ізраїльських синів. **34.** І прийшов Єфта до Массифи до своєї хати, і ось його дочка виходила йому на зустріч з тимпанами і хорами, і вона його улюблена одиначка, і немає в нього сина чи дочки тільки вона. **35.** І сталося коли він побачив її, і роздер свою одіж і сказав: Горе, дочко моя, в дорозі ти мені стала, поганим стало це в моїх очах, я ж відкрив мої уста про тебе до Господа і не зможу відвернути. **36.** І сказала до нього: Батьку мій, якщо про мене відкрив ти твої уста до Господа, чини зі мною, так як вийшло з твоїх уст, томущо тобі вчинив Господь пімсту над твоїми ворогами над синами Аммона. **37.** І сказала до свого батька: І вчини мені це слово: дай мені два місяці, і піду і вийду на гори і оплачу моє дівоцтво, і я і мої дружки. **38.** І сказав: Іди. І відіслав її на два місяці. І пішла вона і її дружки, і оплакала своє дівоцтво на горах. **39.** І сталося після закінчення двох місяців і повернулася до свого батька, і виповнив Єфта свою молитву, якою помолився, вона і не пізнала мужа. І сталося заповіддю в Ізраїлі, **40.** з днів до днів ішли ізраїльські дочки оплакувати дочку Єфти Галаадіта чотири дні в році.

Глава 14

1. І зібралися сини Ефраїма і пішли до Сефіна і сказали до Єфти: Що це, що ти пішов воювати з синами Аммона і нас не закликав іти з тобою? Твій дім спалимо огнем. **2.** І сказав до них Єфта: Чоловіком оборонцем був я і мій нарід, і сини Аммона дуже впокорили мене. І закликав я до вас, і ви не спасли мене з їхньої руки. **3.** І побачив я, що не було спасителя, і поклав я душу мою в руку мою і перейшов я до синів Аммона, і Господь передав їх в мою руку. І навіщо прийшли ви до мене цього дня воювати зі мною? **4.** І зібрав Єфта всіх галаадських мужів і воював з Ефраїмом, і галаадські мужі побили Ефраїма, бо сказали: Ви ті, що спаслися з Ефраїма, Галаад посеред Ефраїма і посеред Манассії. **5.** І галаадські мужі захопили переходи Йордану ефраїмського, і було коли сказали ті, що спаслися з Ефраїма: Перейдемо, і сказали їм мужі галаадські: Чи ви не з Ефраїма? І сказали: Ми не є. **6.** І сказали їм: Скажіть: Завіт; і не змогли вимовити так. І хапали їх і забили їх при переходах Йордана, і впали в тому часі з Ефраїма сорок дві тисячі. **7.** І судив Єфта Ізраїль шість літ. І помер Єфта Галаадіт і похований був в своєму місті Галааді. **8.** І судив після нього Ізраїль Есевон з Вифлеєму. **9.** І в нього було тридцять синів і тридцять дочок, яких віддав

поза, і тридцять жінок ввів своїм синам з поза. І судив Ізраїль сім літ. **10.** І помер Есевон і похований був у Вифлеємі. **11.** І після нього судив Ізраїль Елон завулонець. І судив Ізраїль десять літ. **12.** І помер Елон завулонець і поховали його в Елімі, в землі Завулона. **13.** І після нього судив Ізраїль Лавдон син Селлима Фраатоніт. **14.** І було в нього сорок синів і тридцять синів його синів, що сиділи на сімдесятох ослах. І судив Ізраїль вісім літ. **15.** І помер Лавдон син Селлима Фраатоніт і був похований в Фраатоні в землі Ефраїма в горі Ланака.

Глава 15

1. І додали ізраїльські сини чинити погане перед Господом, і передав їх Господь в руки чужинців сорок літ. **2.** І був муж з Сарая з племени Дана, й ім'я його Маное, і жінка його неплідна і не родила. **3.** І з'явився господний ангел жінці і сказав до неї: Ось ти неплідна і не породила, і в лоні матимеш і породити сина. **4.** І тепер стережися і не пий вина ані п'яного напитку і не їси нічого нечистого, **5.** бо ось ти в лоні матимеш і породити сина, і залізо на голову його не підведеться, бо благословенним назореєм буде перед Богом хлопчина від лона, і він почне спасати Ізраїля з руки чужинців. **6.** І пішла жінка і сказала своєму мужеві, мовлячи, що: Божий чоловік прийшов до мене, і вигляд його наче вигляд божого ангела, дуже славний. І запитала я звідки він, і свого імені не сповістив він мені. **7.** І сказав мені: Ось ти в лоні матимеш і породити сина. І тепер не пий вина і п'яного напитку і не їж нічого нечистого, бо божим назореєм буде хлопчина від лона аж до днів його смерті. **8.** І помолився Маное до Господа і сказав: Дай, Господи, щоб прийшов до нас божий чоловік, якого Ти до нас вислав, і щоб просвітив нас, що чинитимемо хлопчаті, що народиться. **9.** І вислухав Бог голос Маноя, і знову прийшов божий ангел до його жінки, що сиділа в полі, і Маное її муж не був з нею. **10.** І поспішилася жінка і вибігла і сповістила своєму чоловікові і сказала до нього: Ось з'явився мені чоловік, що прийшов до мене того дня. **11.** І встав і пішов Маное за своєю жінкою до чоловіка і сказав до нього: Чи ти є чоловік, що говорив до жінки? І сказав ангел: Я. **12.** І сказав Маное: Тепер, як збудеться твоє слово, який буде суд хлопчини і його діла? **13.** І сказав господний ангел до Маноя: Всього, що сказав я до жінки, стережися; **14.** від всього, що походить з винограду не їстиме і вина і п'яного напою нехай не п'є і всього нечистого хай не їсть; всього, що заповів я їй, хай бережеться. **15.** І сказав Маное до господнього ангела: Благаємо тебе і приготуємо перед тобою козла з кіз. **16.** І сказав господний ангел до Маноя: Хоч мене силуєш не їстиму твоїх хлібів, і якщо зробиш цілопалення, принесеш його Господеві, бо не знав Маное, що це господний ангел. **17.** І сказав Маное до господнього ангела: Яке твоє ім'я, щоб коли збудеться твоє слово, ми тебе прославили? **18.** І сказав йому господний ангел: Навіщо це запитав ти про моє ім'я? І воно є подивугідне. **19.** І взяв Маное козла з кіз і жертву і приніс до каменя господнього, Господеві, що робить подивугідне. І Маное і його жінка дивилися. **20.** І сталося, що коли полум'я підносилося над жертвником до неба і господний ангел піднявся в полум'ї, і Маное і його жінка гляділи і впали на

своє лице до землі. **21.** І не додав більше господний ангел з'являтися Маноеві і його жінці. Тоді пізнав Маное, що це господний ангел. **22.** І сказав Маное до своєї жінки: Смертю помremo, томущо ми побачили Бога. **23.** І сказала йому його жінка: Якщо Господь бажав би убити нас, не прийняв би з наших рук цілопалення і жертву і не просвітив би нас цим всім і не сказав би нам цього. **24.** І жінка породила сина і назвала його ім'я Сампсон. І виріс хлопчина і поблагословив його Господь. **25.** І господний дух почав ходити з ним в таборі Дана між Сараєм і між Естаолом.

Глава 16

1. І зійшов Сампсон до Тамнати і побачив в Тамнаті жінку з жінок чужинок і вгодила перед ним. **2.** І пішов і сповістив своєму батькові і своїй матері і сказав: Я побачив в Тамнаті жінку з дочок чужинок, і тепер візьміть її мені за жінку. **3.** І сказав йому його батько і його матір: Чи немає з дочок твоїх братів і в усьому народі моєму жінки, що ти ідеш взяти жінку з необрізаних чужинців? І сказав Сампсон до свого батька: Цю мені візьми, бо вгодила моїм очам. **4.** І його батько і його матір не знали, що це від Господа, бо Він шукає в чужинців відплату. І в тому часі чужинці панували над ізраїльськими синами. **5.** І зійшов Сампсон і його батько і його матір до Тамнати, і зійшов до виноградника Тамнати, і ось левеня реве йому на зустріч. **6.** І зійшов на нього господний дух, і він роздер його, так як роздирається козла з кіз, і нічого не було в його руці. І не сповістив своєму батькові, ані матері, що він вчинив. **7.** І зійшли і поговорили з жінкою, і вона вгодила перед Сампсоном. **8.** І він повернувся по днях, щоб взяти її, і зійшов подивитися на труп лева, і ось рій бджіл в устах лева і був мед. **9.** І взяв його до своїх уст і пішов ідучи і їдючи. І прийшов до свого батька і до своєї матері і дав їм, і вони їли. І не сповістив їм, що взяв мед з трупа лева. **10.** І зійшов його батько до жінки, і зробив Сампсон там прийом сім днів, бо так робила молодь. **11.** І сталося коли боялися вони його, приставили йому тридцять друзів і були з ним. **12.** І сказав їм Сампсон: Вам поставлю загадку, і якщо сповістите мені загадку в сімох днях прийому, дам вам тридцять плахт і тридцять одежей. **13.** І якщо не зможете сповістити мені, і дасьте ви мені тридцять плахт і тридцять одежей. І сказали йому: Скажи твою загадку, і послухаємо її. **14.** І сказав їм: З того, що їв, вийшла їжа і з сильного вийшла солодість. І не могли сповістити загадки до трьох днів. **15.** І сталося в четвертому дні і сказали жінці Сампсона: Обмани твого чоловіка і хай тобі сповістить загадку, щоб не спалили ми тебе і дім твого батька огнем. Чи покликали ви нас, щоб зробити бідаками? **16.** І заплака жінка Сампсона до нього і сказала йому: Зненавидів ти мене і не полюбив ти мене, бо загадку, яку завдав ти синам мого народу, і мені ти її не сповістив. І сказав їй Сампсон: Ось моєму батькові і моїй матері не сповістив я її, і тобі сповіщу? **17.** І плакала перед ним сім днів, в яких був в них прийом. І сталося що сьомого дня і сповістив їй, томущо надокучила йому. І вона сповістила синам свого народу. **18.** І сказали йому мужі міста в сьомому дні раніше ніж зайшло сонце: Що солодше меду, і що сильніше лева? І сказав їм Сампсон: Якщо б не приборкали ви мою

ялівку не відгадали б ви моєї загадки. **19.** І на нього зійшов господний дух, і він зійшов до Аскалона і вбив там тридцять мужів і взяв їхню одіж і дав тим, що сповістили загадку. І розгнівався Сампсон гнівом і пішов до дому свого батька. **20.** І жінка Сампсона поселилася в його дружби, який був його другом.

Глава 17

1. І по днях сталося, що в днях жнив пшениці і Сампсон відвідав свою жінку, несучи козяче козля і сказав: Ввійду до моєї жінки до кімнати. І не дав йому її батько увійти до неї. **2.** І сказав її батько: Кажучи, сказав я, що ненавидячи зненавидів ти її, і я дав її твоєму другові. Чи не ось її молодша сестра гарніша від неї? Хай буде тобі замість неї. **3.** І сказав йому Сампсон: Раз я є невинний за чужинців, бо чиню я з вами зло. **4.** І пішов Сампсон і взяв триста лисів і взяв світила і прив'язав хвіст до хвоста і поставив один світильник посередині між два хвости. **5.** І запалив огонь в світильниках і післав в посіви чужинців і спалив колосся і непожате від копиць і до стоячого і до виноградника і оливки. **6.** І сказали чужинці: Хто зробив це? І сказали Сампсон зять Тамнатея, томущо взяв його жінку і дав її його другові. І прийшли чужинці і спалили хату її батька і її і її батька огнем. **7.** І сказав їм Сампсон: Хоч ви так вчинили, не помилюю, але мою пімсту на одному і кожному з вас вчиню. **8.** І побив їх стегном великою раною. І зійшов і поселився при потоці в печері Ітама. **9.** І прийшли чужинці і отаборилися проти Юди і розійшлися в Лехі. **10.** І сказали їм кожний муж Юди: Навіщо прийшли ви проти нас? І сказали чужинці: Зв'язати Сампсона і зробити з ним так, як він зробив нам. **11.** І зійшли три тисячі мужів з Юди до отвору в камені Ітама. І сказали до Сампсона: Чи не знаєш, що над нами панують чужинці, і чому це ти нам зробив? І сказав їм Сампсон: Так як зробили нам, так я зробив їм. **12.** І сказали йому: Прийшли ми зв'язати тебе і передати тебе в руки чужинцям. І сказав їм Сампсон: Кленіться мені, що не забете ви мене і передасьте мене їм, щоб часом ви не напали на мене. **13.** І поклялися йому кажучи: Ні, але шнуром зв'яжемо тебе і передамо тебе в їхні руки, смертю ж не уб'ємо тебе. І зв'язали його двома новими шнурами і вивели його з скелі. **14.** І пішов він аж до Челюсті. І чужинці закричали йому на зустріч і побігли йому на зустріч. І прийшов на нього господний дух, і стали шнури, що на його руках, наче прядиво коли зачує огонь, і розсипалися шнури з його рук. **15.** І він знайшов осяччу щелепу вкинену в дорозі і простягнув свою руку і взяв її і побив нею тисячу мужів. **16.** І сказав Сампсон: Осяччою щелепою вигубляючи вигубув я їх, бо осяччою щелепою побив я тисячу мужів. **17.** І сталося, коли скінчив говорити, і вкинув щелепу з своєї руки. І назвав те місце: Вибиття щоки. **18.** І дуже мав спрагу. І закричав до Господа і сказав: Ти дав в руки твого раба це велике спасіння, і тепер вмираю зі спраги і впадаю в руки необрізаних. **19.** І Бог відкрив рану на щоці, і з неї вийшла вода, і він пив, і повернувся його дух до нього, і він віддихнув. Через це названо її ім'я до цього дня: Джерело прикликаною щелепою. **20.** І двадцять літ він судив Ізраїля в днях чужинців.

Глава 18

1. І звідти пішов Сампсон до Гази. І побачив там жінку розпусницю і ввійшов до неї. **2.** І сповіщено Газійцям, кажучи: Прийшов сюди Сампсон. І оточили і зробили йому засідку цілу ніч при брамі міста і притаїлися цілу ніч, кажучи: Останьмося аж до ранного світла і забємо його. **3.** І спав Сампсон до півночі, і встав коло півночі і взяв двері міської брами і два стовпи і підняв їх з засувом і поклав на своє рамено і поніс їх на вершок гори, що є перед лицем Хеврона, і поклав їх там. **4.** І сталося після цього і полюбив жінку при потоці Сорих, і ім'я її Даліла. **5.** І пішли до неї сатрапи чужинців і сказали до неї: Обмани його і довідайся в чому є його велика сила і в чому зможемо проти нього і звяжемо його, щоб його упокорити, і ми тобі дамо кожний тисячу і сто срібла. **6.** І сказала Даліла до Сампсона: Сповісти мені в чому твоя велика сила і чим будеш зв'язаний, щоб тебе упокорити. **7.** І сказав до неї Сампсон: Якщо мене зв'яжуть сімома мокрими і не пошкодженими шнурами стану слабим і буду наче один з людей. **8.** І принесли її сатрапи чужинців сім мокрих не пошкоджених шнурів і вона зв'язала його ними. **9.** І сиділи у засідці на нього в кімнаті, і вона сказала до нього: Чужинці на тебе, Сампсоне. І він розірвав шнури, так як розривається нитку клоччя коли зачне огонь. І не пізналося його сили. **10.** І сказала Даліла до Сампсона: Ось ти мене обманув і сказав мені неправду, отже, тепер сповісти мені чим тебе можна зв'язати. **11.** І він сказав до неї: Якщо зав'язуючи зв'яжуть мене сімома новими шнурами, в яких не було роботи, і ослабну і буду так як один з людей. **12.** І взяла йому Даліла нові шнури і зв'язала його ними і сказала до нього: Чужинці на тебе, Сампсоне. І засідка сиділа в кімнаті, і він зірвав їх зі своїх рук наче нитку. **13.** І сказала Даліла до Сампсона: Аж до тепер обманув ти мене і сказав мені неправду. Сповісти мені чим можна тебе зв'язати. І він сказав до неї: Якщо сплетеш сім кучерів моєї голови з прядивом і вбеш на колі в стіну, і буду слабкий, так як один з людей. **14.** І заспала Даліла його і взяла сім кучерів його голови з прядивом і забила в колі в стіну і сказала до нього: Чужинці на тебе, Сампсоне. І він збудився зі свого сну і витягнув кілки з прядивом зі стіни і з основою, і не пізналася його сила. **15.** І сказала до нього Даліла: Як кажеш: Полюбив я тебе, і твоє серце не є зі мною? Це втретє обманув ти мене і не сповістив ти мені в чому твоя велика сила. **16.** І сталося, коли надокучила йому своїми словами цілу ніч, і дуже надокучила йому, і він послаб аж до смерті. **17.** І совістив її все, що на його серці і сказав їй: Не піднесеться бритва до моєї голови, бо я є божим назореєм від лона моєї матері, і якщо буду обголений відійде від мене моя сила, і ослабну і буду так, як всі люди. **18.** І побачила Даліла, що він звів їй все зі свого серця, і післала і покликала всіх сатрапів чужинців, кажучи: Прийдіть ще раз, бо він сповістив мені все своє серце, і прийшли до неї всі сатрапи чужинців і принесли гроші в своїх руках. **19.** І вона заспала його між своїми колінами. І покликала фризера і він остриг сім кучерів його голови, і почав упокорятися, і його сила відійшла від нього. **20.** І сказала йому Даліла: Чужинці на тебе, Сампсоне. І він збудився зі свого сну і сказав: Вийду і вчиню так як і завжди, скину з себе, і він не

пізнав, що Господь відступив від нього. **21.** І схопили його чужинці і вибрали йому очі і повели його до Гази і звязали його мідяними оковами, і він молів в домі вязниці. **22.** І волосся його голови почало рости, після того як був острижений. **23.** І сатрапи чужинців зібралися жертвувати велику жертву їхньому богові Дагонові і розвеселитися і сказали: Передав наш бог в наші руки Сампсона нашого ворога. **24.** І побачив його нарід і похвалили своїх богів і сказали: Передав бог нам в нашу руку нашого ворога і того, що спустошив нашу землю, який помножив наші рани. **25.** І сталося коли розвеселилося їхнє серце, і сказали: Покличте Сампсона з дому вязниці, і хай забавляє нас. І покликали Сампсона з вязничного дому і гралися з ним і поставили його між двома стовпами. **26.** І сказав Сампсон до хлопчини, що провадив його: Дай спочити мені і вчини щоб доторкнувся я до стовпів, на яких дім закріплений на них, і опруся на них. Слуга ж вчинив так. **27.** А дім був повний мужів і жінок, там і всі сатрапи чужинців, і на даху яких три тисячі мужів і жінок, що дивилися, як гралися з Сампсоном. **28.** І закричав Сампсон до Господа і сказав: Господи, Господи, згадай мене і укріпи мене лише ще цей раз, і віддам пімсту раз за два мої ока на чужинцях. **29.** І обняв Сампсон два середні стовпи, на яких будинок укріплений на них, і спочив на них, один в його правиці і один в його лівиці. **30.** І сказав Сампсон: Хай помре моя душа з чужинцями. І він схилився з силою, і впав будинок на сатрапів і на весь нарід, що в ньому. І було мертвих, яких забив Сампсон в своїй смерті, більше ніж тих, що забив в своєму житті. **31.** І прийшли його брати і весь дім його батька і взяли його і пішли і поховали його між Сараа і між Естаолом в гробі Маноя його батька. І він судив Ізраїля двадцять літ.

Глава 19

1. І був муж з гори Ефраїма, і ім'я його Міха. **2.** І сказав своїй матері: Тисячу і сто срібняків, що забрані в тебе і (про які) ти заклала і сказала ти в мої уха, ось гроші у мене, я їх взяв. І сказала його матір: Благословенний син мій Господеві. **3.** І він віддав тисячу і сто срібняків своїй матері, і сказала його матір: Освяченням посвятила я гроші Господеві з руки моєї на самоті, щоб зробити коване і вилите, і тепер поверну їх тобі і віддам тобі їх. **4.** І він віддав срібло своїй матері, і взяла його матір двісті срібняків і дала його художникові, і він зробив з нього коване і лите, і було в домі Міхи. **5.** І муж Міха, в нього дім Божий. І він зробив ефуд і терафін і наповнив руку одного з його синів, і був в нього за священика. **6.** В тих днях не було царя в Ізраїлі і чоловік чинив те, що добре в його очах. **7.** І був юнак з Вифлеєму з племені Юди з роду Юди, і він Левіт, і він жив там. **8.** І пішов муж з міста з Вифлеєму Юди жити де лиш знайде, і прийшов до гори Ефраїма аж до дому Міхи, ідучи дорогою своєю. **9.** І сказав йому Міха: Звідки ідеш? І сказав до нього Левіт: Я є з Вифлеєму Юдейського і іду я жити де лиш знайду. **10.** І сказав йому Міха: Сиди зі мною і будь мені за батька і за священика, і я тобі дам десять срібняків на дні (року) і пару одежі і те, що тобі на життя. І пішов Левіт **11.** і почав мешкати при мужеві, і став йому юнак наче один з його синів.

12. І наповнив Міха руку Левіта, і був йому юнак за священика і був в хаті Міхи. **13.** І сказав Міха: Тепер пізнав я, що Господь вчинив мені добро, бо став мені Левіт за священика.

Глава 20

1. В тих днях не було царя в Ізраїлі і в тих днях племя Дана шукало собі насліддя, щоб поселитися, бо не випало їм насліддя аж до тих днів посеред племен Ізраїля. **2.** І післали сини Дана з своїх родин пять мужів з їхньої часті, сильних синів з Сараа і Естаола, щоб обстежити землю і пройти її, і сказали до них: Підіть і обстежіть землю. І вони прийшли до гори Ефраїма аж до дому Міхи і спочили там. **3.** Як вони були коло дому Міхи і вони пізнали голос молодого юнака Левіта і звернули туди і сказали йому: Хто тебе привів сюди, і що тут чиниш, і що тобі тут є? **4.** І він сказав до них: Так і так вчинив мені Міха і найняв мене, і я став йому за священика. **5.** І сказали йому: Запитай же в Бога, і довідаємося чи доброю буде наша дорога, якою ми нею ідемо. **6.** І сказав їм священик: Ідіть в мирі, перед Господом дорога ваша, якою ви нею ідете, **7.** і пішли пять мужів і прийшли до Лаїси, і побачили нарід, що жив у ньому, що сидів упевнено за приписами Сидонян, спокійні в надії і не могли сказати слова, бо далеко є від Сидону, і не було угоди в них з Сирійцями, **8.** і прийшли пять мужів до їхніх братів до Сарра і Естаола, і сказали їм їхні брати: Чому ви сидите? **9.** І сказали: Встаньте і підім проти них. Бо ввійшли ми і пройшли ми землю аж до Лаїса і побачили нарід, що живе в ньому в надії за приписами Сидонян, і далеко є від Сидону, і угоди немає в них з Сирією, але встаньте і підемо проти них, бо ми знайшли землю і ось вона дуже добра. І ви мовчите? Не полініться піти, щоб іти і унаслідити землю. **10.** Коли ввійдете, підете до впевненого народу, і земля широка, бо Бог передав її в нашу руку, місце, де немає там браку всякого слова, що на землі. **11.** І підвелися з роду Дана з Сараа і Естаола шістьсот мужів підперезані військовою зброєю. **12.** І пішли і отаборилися в Каріятіарімі в Юди. Через це названо те місце: Табір Дана аж до цього дня, ось за Каріятіарімом. **13.** Пішли вони звідти і пішли аж до гори Ефраїма і пішли аж до хати Міхи. **14.** І відповіли пять мужів, що йшли обстежити землю, і сказали до їхніх братів: Чи знаєте, що в цих домах є ефуд і терафін і коване і вилите? І тепер знайте, що вчините. **15.** І вони звернули туди і ввійшли до дому юнака Левіта до хати Міхи і поздоровили його. **16.** І шістьсот мужів підперезані військовою зброєю стояли при дверях брами, ті з синів Дана. **17.** І пішли пять мужів, що ходили обстежити землю. Прийшовши туди, взяли різьблене і ефуд і терафін і вилите, і священик стояв при дверях воріт і шістьсот мужів, що підперезані військовою зброєю, **18.** і вони ввійшли до хати Міхи і взяли і ефуд і теразін, вилите і різьблене. І сказав до них священик: Що ви робите? **19.** І сказали до нього: Мовчи, поклади твою руку на твої уста і іди з нами, і будеш нам за батька і за священика, чи краще бути тобі священиком хати одного чоловіка чи бути тобі священиком племені і роду в Ізраїлі? **20.** І зраділо серце священика, і він взяв ефуд і терафін і різьблене і коване і ввійшов посеред нарід. **21.** І вони

повернулися і відійшли, і поставили в лави дім і свій славний скот перед ними. **22.** А як відійшли вони далеко від дому Міхи і ось Міха і мужі, що з домом Міхи крикнули за синами Дана. **23.** І сини Дана повернули свої лиця і сказали до Міхи: Що тобі, що ти закричав? **24.** І сказав Міха: Бо моє різьблене, яке я собі зробив, ви забрали і священика і відійшли. І що мені ще? І як це кажете мені: Що це кричиш? **25.** І сказали до нього сини Дана: Хай не чується твій голос за нами, щоб часом не пішли на зустріч вам мужі розлючені душею, і додаси душу твою і душу твого дому. **26.** І пішли сини Дана своєю дорогою, і побачив Міха, що вони сильніші від нього, і обернувся і повернувся до свого дому. **27.** І вони взяли те, що зробив Міха, і священика, який був в нього, і пішли аж до Лаїса проти спокійного і впевненого народу і побили їх лезом меча і спалили місто **28.** і немає нікого хто спас би його, бо далеко є від Сидонян, і угоди немає в них з людьми, і воно в долині, яка є дому Роова. І вони збудували місто і замешкали в ньому **29.** і назвали місто іменем Дана за іменем їхнього батька, який народився Ізраїлеві. І раніше ім'я міста було Лаїс. **30.** І поставили собі сини Дана різьблене Міхи, і Йонатан син Герсома сина Мойсея, він і його сини були священики племені Дана аж до дня переселення землі. **31.** І настановили собі різьблене яке зробив Міха, всі дні, в яких дім божий був у Сило.

Глава 21

1. І сталося в тих днях і не було царя в Ізраїлі. І був чоловік Левіт, що жив в частих гори Ефраїма, і взяв чоловік собі жінку наложницю з Вифлеєму Юдейського. **2.** І розгнівалася на нього його наложниця і відійшла від нього до хати свого батька до Вифлеєму Юди і була там чотири місяці днів. **3.** І встав її чоловік і пішов за нею, щоб промовити до її серця і помиритися з нею і відвести її знову до себе, і слуга його з ним і пара ослів, і він пішов аж до дому її батька, і побачив його батько молодиці і вийшов йому на зустріч. **4.** І ввів його тесть його - батько молодиці і сидів з ним три дні, і їли і пили і заснули там. **5.** І сталося четвертого дня і встали вранці, і він встав щоб відійти. І сказав батько молодиці до свого зятя: Скріпи твоє серце кусками хліба, і після цього підете. **6.** І сіли і їли оба разом і пили. І сказав батько молодиці до чоловіка: Почавши переспи, і хай розвеселиться твоє серце. **7.** І встав чоловік, щоб відійти, і змусив його тесть його, і знову переспав там. **8.** І встав вранці п'ятого дня щоб відійти. І сказав батько молодиці: Підкріпи твоє серце хлібом і будь як вояк аж доки не склониться день. І їли і пили оба **9.** і встав чоловік, щоб відійти, він і його наложниця і його слуга. І сказав йому тесть його - батько дівчини: Ось схилився день до вечора, відпочинь тут ще сьогодні, і хай розвеселиться твоє серце, і встанете вранці в дорогу вашу, і відійдеш до твого мешкання. **10.** І не бажав чоловік переспати і встав і пішов, і прийшов аж до напроти Євуса [це є Єрусалим], і з ним пара навантажених ослів, і його наложниця з ним. **11.** Ще як вони були коло Євуса і день дуже схилився, і сказав слуга до свого пана: Ходи і звернемо до цього євусійського міста і переспимо в ньому. **12.** І сказав до нього пан його: Ні не

зверну до чужого міста, яке не є з ізраїльських синів, і підемо аж до Гаваа. **13.** І сказав слуга його: Ходи і ввійдемо до одного з місць і переспимо в Гаваа чи в Рамі. **14.** І пішли і відійшли, бо сонце зайшло близько Гаваа, яка є Веніямина. **15.** І подалися туди, щоб ввійти переспати в Гаваа, і ввійшли і сіли на площі міста, і немає чоловіка, що ввів би їх до хати переспати. **16.** І ось старий чоловік ввійшов з своїх діл з поля ввечорі, і чоловік з гори Ефраїма, і він мешкав в Гаваа, і мужі місця сини Веніямина. **17.** І поглянувши очима, побачив чоловіка мандрівника на площі міста, і сказав старий чоловік: Куди ідеш і звідки приходиш? **18.** І він сказав до нього: Приходимо ми з Вифлеєма Юди аж до частей гори Ефраїма. Бо я є звідти і пішов я до Вифлеєма Юдейського, і я іду до моєї хати і немає чоловіка, що ввів би мене до хати. **19.** І солома і їжа для ослів в нас є, і в мене є хліб і вино і для твоєї рабині і для слуги твоєї рабині, немає браку в ніякій речі. **20.** І сказав старий чоловік: Мир тобі, тільки ввесь твій недостаток на мені, тільки на площі не відпочивай. **21.** І ввів його до своєї хати і ввів його ослів, і помив їм ноги і вони їли і пили. **22.** А як вони розвеселилися своїм серцем і ось мужі міста, сини беззаконників, окружили хату і били в двері і сказали до старого чоловіка пана хати, мовлячи: Виведіть чоловіка, що ввійшов до твоєї хати, щоб ми його пізнали. **23.** І вийшов до них чоловік, пан хати, і сказав до них: Ні, брати, не чиніть зла після того як ввійшов цей чоловік до моєї хати, не чиніть цієї глупоти. **24.** Ось моя дочка дівиця і його наложниця, виведу їх, і упокорите їх і вчините їм те, що добре в ваших очах, і цьому мужеві не вчините слово цього безумства. **25.** І не забажали мужі послухати його. І взяв чоловік свою наложницю і вивів її до них надвір, і пізнали її і наглумились з неї цілу ніч аж до ранку. І відіслали її коли сходила рання зоря. **26.** І прийшла жінка при ранку і впала при дверях брами дому чоловіка, де там був її пан, поки не засвітало. **27.** І встав її пан вранці і відкрив двері хати і вийшов, щоб відійти своєю дорогою, і ось жінка - його наложниця лежала при дверях, і її руки на порозі. **28.** І сказав він до неї: Встань і підемо, і не відповіла йому, але вмерла. І він взяв її на осла і встав чоловік і відійшов до свого місця. **29.** І ввійшов до своєї хати і взяв меч і взяв свою наложницю і розрубав її по костях її на дванадцять частей і післав їх до всіх племен Ізраїля. **30.** І було, що кожний хто побачив, сказав: Не сталося, ані не видно було такого від дня виходу ізраїльських синів з Єгипту аж до цього дня. І він заповів мужам, якими вислав, кажучи: Так скажете до всіх ізраїльських мужів: Чи сталося за цим словом від дня виходу ізраїльських синів з Єгипту аж до цього дня? Зробіть самим собі про це нараду і скажіть.

Глава 22

1. І вийшли всі ізраїльські сини, і зібрався ввесь збір як один чоловік від Дана і аж до Вирсавії і землі Галааду до Господа до Массифи. **2.** І стали старшини всього народу, всі ізраїльські племена, в зборі божого народу, чотириста тисяч мужів піших, що носять меч. **3.** І почули сини Веніямина, що ізраїльські сини прийшли до Господа до Массифи. І сказали ізраїльські сини: Скажіть де

сталось це зло. **4.** І відповів чоловік Левіт муж убитої жінки і сказав: До Гаваа Веніямина прийшов я і моя наложниця, щоб переспати. **5.** І повстали проти мене мужі, що в Гаваа і оточили довкруг мене хату вночі і хотіли мене вбити і мою наложницю упокорили і наглумились над нею і вона померла. **6.** І взяв я мою наложницю і поділив я її і післав я до кожної околиці насліддя ізраїльського, бо вчинили вони безумність в Ізраїлі. **7.** Ось всі ви, ізраїльські сини, дайте собі слово і раду. **8.** І встав весь нарід як один чоловік, кажучи: Не ввійдемо чоловік до свого мешкання і не подамося чоловік до своєї хати. **9.** І тепер це слово, яке вчинемо Гаваа: Підемо проти нього за жеребом **10.** і візьмемо десять мужів на сто і сто на тисячу і тисячу на десять тисяч, щоб взяти їжу народів, щоб заосмотрити тих, що ідуть до Гаваа Веніямина за всім безумством, яке вчинили в Ізраїлі. **11.** І зібрався кожний ізраїльський чоловік з міст, прийшли як один чоловік. **12.** І післали ізраїльські племена мужів до всього племені Веніямина, кажучи: Що це за зло, що сталося у вас? **13.** І тепер дайте цих безбожних мужів в Гаваа синів Веліяла, і убємо їх і заберемо зло з Ізраїля. І не забажали сини Веніямина послухатись голосу їхніх братів ізраїльських синів. **14.** І зібралися сини Веніямина з їхніх міст до Гаваа, щоб вийти воювати з ізраїльськими синами. **15.** І зробили перепис сини Веніямина з міст в тому дні двадцять і п'ять тисяч мужів, що несуть меч, окрім тих, що живуть в Гаваа. Ці почислені були на сімсот молодих вибраних мужів, **16.** що орудують обома руками. Це всі лучники, що кидають камінням в волосину і не схибнуть. **17.** І кожний ізраїльський муж був почислений, за винятком синів Веніямина, чотириста тисяч мужів, що несуть меч. Всі ці мужі вояки. **18.** І вони встали і пішли до Ветилі і запитали Бога і сказали ізраїльські сини: Хто з нас піде проводирем, щоб воювати з Веніямином? І сказав Господь: Юда піде проводирем. **19.** І встали ізраїльські сини і отаборилися проти Гаваа. **20.** І вийшов кожний ізраїльський чоловік на війну з Веніямином, і стали з ними мужі ізраїльські до бою проти Гаваа. **21.** І вийшли сини Веніямина з міста і вигубили в Ізраїлі в тому дні двадцять і дві тисячі мужів на землі. **22.** І скріпився муж ізраїльський і додали стати до бою на місці, де там стали до бою в першому дні. **23.** І пішли ізраїльські сини і заплакали перед Господом аж до вечора і запитали в Господа, кажучи: Чи додам приближатися на війну з Веніямином моїм братом? І сказав Господь: Підете проти нього. **24.** І прийшли сини Ізраїльські до Веніямина в другому дні. **25.** І вийшов Веніамин на зустріч їм з Гаваа в другому дні і вигубив з народу вісімнадцять тисяч мужів на землі. Це всі, що носять меч. **26.** І пішли всі ізраїльські сини і весь нарід і пішли до Ветилі і заплакали перед Господом і постили в тому дні і принесли цілопалення спасіння перед Господом, **27.** і запитали Господа Ізраїльські сини. І там кивот господнього завіта в тих днях. **28.** І Фінеес син Елеазара син Аарона стояв перед ним в тих днях, кажучи: Чи додам ще вийти на війну з синами Веніямина мого брата, чи оставлю? І сказав Господь: Підіть, бо завтра передам його в твою руку. **29.** І поклали ізраїльські сини засідку довкруги Гаваа **30.** і став Ізраїль проти Веніямина в третьому дні і став до бою проти Гаваа так як раз і раз. **31.** І вийшли сини Веніямина на зустріч народів і відтягнені були

від міста і почали бити з народу так як раз і раз на дорогах, з яких є одна, що йде до Ветилі, і одна, що йде до Гаваа в полі, яких тридцять мужів в Ізраїлі. **32.** І сказали сини Веніямина: Падають перед нами так як раніше. І ізраїльські сини сказали: Втікаймо і відведемо їх від міста на дороги. **33.** І кожний ізраїльський чоловік встав з свого місця і стали до бою в Ваалтамарі, і ізраїльська засідка вийшла з свого місця з заходу Гаваа **34.** і пішли напроти Гаваа десять тисяч вибраних мужів з усього Ізраїля, і битва стала тяжкою. І вони не пізнали, що на них сходить зло. **35.** І Господь повернув до втечі Веніямина з перед лиця Ізраїля, та ізраїльські сини вигубили у Веніямина в тому дні двадцять і п'ять тисяч і сто мужів. Це всі, що носять меч. **36.** І побачив Веніамин, що його повернено до втечі, і муж ізраїльський поступився Веніамінові, бо надіялися на засідку, яку поклали проти Гаваа. **37.** І кинулася засідка і вийшла проти Гаваа і пішла засідка і побила все місто лезом меча. **38.** І був приказ мужеві ізраїльському тим, що в засідці, подати вогонь диму міста. **39.** І повернулися муж ізраїльський в битві, і Веніамин почав бити ранених в мужі Ізраїльському, яких тридцять мужів, бо сказали: Лиш падаючи падають перед нами так як за ранішої битви. **40.** І вогонь почав підноситися з міста - стовп диму. І озирнувся Веніамин позад себе, і ось кінець міста підносився до неба. **41.** Й ізраїльський муж повернувся, і поспішився муж Веніямина і побачив, що доторкається його зло. **42.** І звернули перед ізраїльським мужем на дорогу пустині, і битва вигубила його, і ці з міст вигублювали його посеред них. **43.** І вирізали Веніямина, щоб вибити його вибиттям, і потоптали аж до Гаваа зі сходу сонця. **44.** І впали з Веніямина вісімнадцять тисяч мужів, з цими всіма сильні мужі. **45.** І вони відхилились і втекли до пустині до каменя Реммона, і побили в дорогах п'ять тисяч мужів. І гналися за ним аж до Гадама і побили з них дві тисячі мужів. **46.** І було в тому дні всіх, що впали в Веніяміні двадцять і п'ять тисяч мужів, що несли меч, з усіма цими сильні мужі. **47.** І вони відхилились і втекли до пустині до каменя Реммона шістьсот мужів і сиділи на камені Реммона чотири місяці. **48.** І муж ізраїльський вилучили синів Веніямина і побили їх лезом меча від міста зі зовні аж до скотини аж до кожного, що знайшовся в усіх містах. І міста, що знайшлися післали в вогонь.

Глава 23

1. І муж ізраїльський поклявся в Массифі кажучи: (Ніякий) муж з нас не дасть Веніамінові свою дочку за жінку. **2.** І прийшов увесь нарід до Масифі і Ветилі і сіли там аж до вечора перед Богом і підняли свій голос і заплакали великим плачем **3.** і сказали: Навіщо, Господи, Боже Ізраїля, сталося це сьогодні в Ізраїлі, щоб забракло в Ізраїлі одне плем'я? **4.** І сталося на другий день і встав нарід і збудували там жертівник і принесли цілопалення спасіння. **5.** І сказали Ізраїльські сини: Хто той, що не прийшов до збору з усіх ізраїльських племен до Господа? Бо велика клятва була на тому, що не виходив до Господа до Массифі, кажучи: Помре смертю. **6.** І потішили себе ізраїльські сини за Веніямином своїм братом і сказали: Страчено сьогодні одне плем'я з Ізраїля.

7. Що вчинемо тим, що осталися, відносно жінок? І ми поклялися в Господі, щоб не дати їм з наших дочок за жінок. 8. І сказали: Хто одне з ізраїльських племен, яке не пішло до Господа до Массифи? І ось до табору не прийшов муж з Явіса Галааду до збору. 9. І почислено нарід, і ось немає там мужа з тих, що жили в Явісі Галааду. 10. І післали там збір дванадцять тисяч мужів з синів сили і заповіли їм, кажучи: Підіть і побийте всіх, що жили в Явісі Галааду лезом меча і жінок і нарід. 11. І це слово, яке вчините: Кожного з чоловічого роду і кожную жінку, що пізнала ложе мужа, вигубите. 12. І знайшли з тих, що жили в Явісі Галаада, чотириста дівчат дівиць, які не пізнали мужа в ложі чоловічому, і привели їх до табору до Сило, що є в ханаанській землі. 13. І післав ввесь збір і заговорили до Веніямина, що на камені Реммона і закликали їх до миру. 14. І повернувся Веніамин до ізраїльських синів в тому часі і дали їм жінок, які були з жінок Явіса Галаада. І вгодили їм так. 15. І нарід потішився Веніямином, бо зробив Господь розрив між ізраїльськими племенами. 16. І сказали старшини збору: Що зробимо для осталих відносно жінок? Бо вигублено з Веніямина жінку. 17. І сказали: Хай буде збережене насліддя Веніяминові, і хай не згине плем'я з Ізраїля. 18. І ми не зможемо дати їм жінок з наших дочок, бо поклялися ми ізраїльські сини, кажучи: Проклятий хто дасть жінку Веніяминові. 19. І сказали: Празник Господеві в Сило з днів до днів, яке є на півночі Ветилі на сході сонця в дорозі, що йде з Ветилі до Сікіма і з півдня Лівана Левона. 20. І заповіли синам Веніямина, кажучи: Підіть і засядьте в виноградниках, 21. і побачите і ось як лиш вийдуть дочки тих, що живуть в Сило танцювати в Сило в групах, і вийдете з виноградників і захопите чоловік жінку собі з дочок Сило і відійдете до землі Веніямина. 22. І коли буде, що прийдуть їхні батьки чи їхні брати судитися з вами, і скажемо до них: Змилося над ними, бо чоловік не одержав свою жінку в війні, бо ви не дали їм, в часі згрішили ви. 23. І вчинили так сини Веніямина і взяли жінок за своїм числом з танцюристок, яких захопили, і відійшли і повернулися до свого насліддя і збудували собі міста і поселилися в них. 24. І пішли звідти ізраїльські сини в тому часі, кожний до свого племені і до свого роду, і пішли туди, кожний до свого насліддя. 25. В тих днях не було царя в Ізраїлі, кожний муж чинив те, що правильне в його очах.

Біблія

Новий переклад

Новий переклад УБТ Рафаїла Турконяка (1997-2007)

Українське біблійне товариство

Рафаїл Павлович Турконяк, 1997-2007

Форматований текст з виділенням слів Ісуса